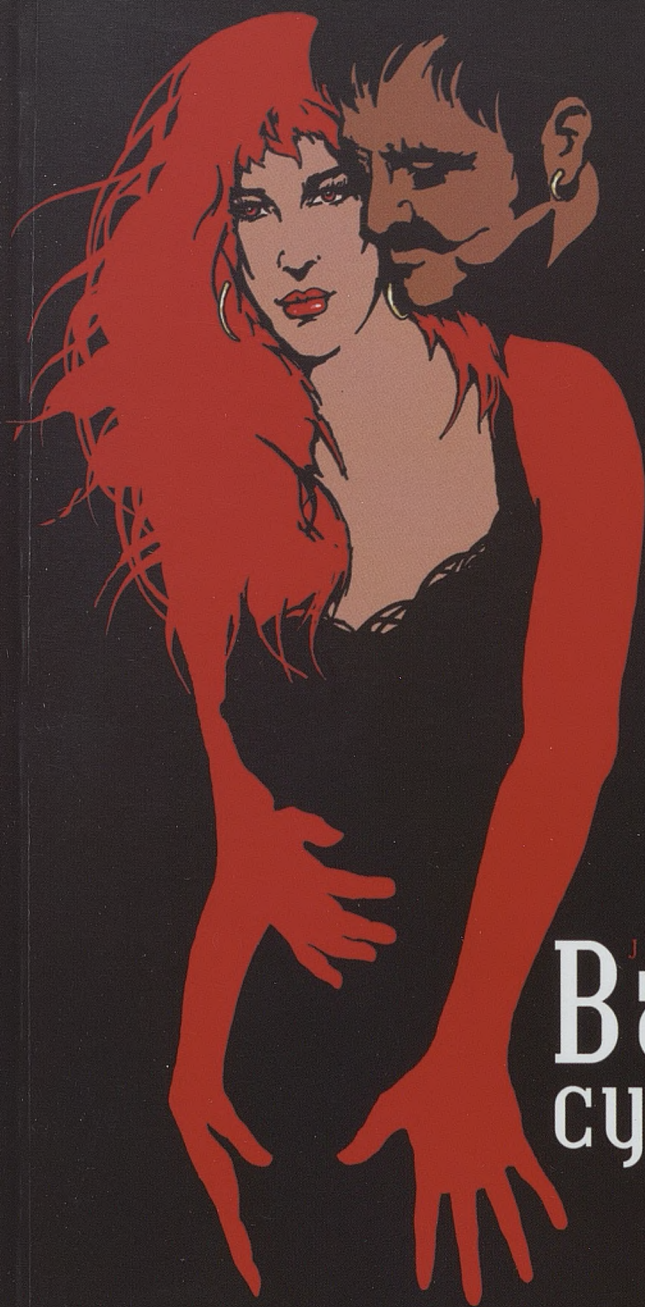

OPERA KRAKOWSKA

Johann Strauss
**Baron
cygański**

APKOWSKI ©

J o h a n n S t r a u s s

Baron cygański

Premiera / Premiere
19 czerwca / June 2010
Opera Krakowska

Instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Johann Strauss
**Baron
cygański**

Der Zigeunerbaron / The Gypsy Baron

Operetka w trzech aktach / Operetta in tree acts

Libretto

Ignaz Schnitzer według opowiadania Maurycego Jokaya *Saffi*

Libretto by Ignaz Schnitzer based on Maurycy Jokay's *Saffi*

Przekład / Translation

Krystyna Chudowolska

Prapremiera / World premiere Wiedeń, 24 X 1885

Premiera polska / Polish premiere Warszawa, 6 VII 1886

Reżyseria / Director

Laco Adamik

Kierownictwo muzyczne / Music Director

Tomasz Tokarczyk

Scenografia i kostiumy / Set and Costume Designer

Barbara Kędzierska

Choreografia / Choreographer

Katarzyna Aleksander-Kmieć

Reżyseria światła / Lighting Designer

Dariusz Pawelec

Przygotowanie chóru / Chorus Master

Marek Kluza

SAFFI

Magdalena Barylak, Dorota Laskowiecka, Iwona Socha
Ewa Vesin, Karin Wiktor-Kałużka

SANDOR BARINKAY

Andrzej Lampert, Adam Sobierajski, Adam Zdunikowski

OTTOKAR

Vasyl Grokholskyi, Marcin Kotarba, Jan Nosal

ARSENA

Joanna Moskowicz, Katarzyna Oleś-Blacha, Karolina Wieczorek

PIOTR HOMONAY

Przemysław Firek, Mariusz Godlewski, Stanisław Kufluk
Krzysztof Witkowski

KALMAN ŽUPAN

Bogdan Kurowski, Michał Kutnik, Przemysław Rezner

CZIPRA

Jolanta Gzella, Małgorzata Ratajczak, Bożena Zawiślak-Dolny

MIRABELLA

Marta Abako, Małgorzata Ratajczak, Bożena Zawiślak-Dolny

CARNERO

Janusz Dębowski, Franciszek Makuch

PISARZ

Wiesław Popiołek, Adam Sadzik

JANOS

Stanisław Knapik

PALI

Jan Miętała, Andrzej Wartalski

Orkiestra, Chór i Balet Opery Krakowskiej
The Krakow Opera Orchestra, Choir and Ballet

Dyrygenci / Conductors

Sebastian Jan Perłowski, Tomasz Tokarczyk

Asystent reżysera / Director's Assistant

Dagmar Bilińska

Kierownictwo muzyczne – współpraca / Music Director Support

Sebastian Jan Perłowski

Asystent kierownika muzycznego / Music Director's Assistant

Patrycja Pieczara

Asystent scenografa / Set Designer's Assistant

Izabela Firek

Asystent choreografa / Choreographer's Assistant

Victor Korpusenko

Asystent kierownika chóru / Chorus master's assistant

Joanna Wójtowicz

Inspicjenci / Stage Managers

Anna Jaworska, Agnieszka Sztencel, Justyna Jarocka-Lejzak

Suflerzy / Prompters

Krystyna Behounek, Dorota Sawka

Korepetytorzy solistów / Soloists' coaches

Kristina Kutnik, Olha Tsymbalyuk, Grzegorz Brajner

Akompaniator baletu / Ballet accompanist

Ludmiła Tułacz

Akompaniator chóru / Chorus accompanist

Wioletta Fluda

„Ach co za blask, jak lśni, jak skrzy”

(Kilka słów o „Baronie cygańskim” Johanna Straussa)

Przeszło ćwierć wieku upłynęło od heroicznych dni, gdy cały naród węgierski pod wodzą Ludwika Kossutha powstał przeciwko austriackim ciemnościom. Rozwaga cesarzowej Elżbiety, jej urok i piękność utworzyły pomost zgody pomiędzy obu narodami i przyczyniły się do powstania podwójnej monarchii. 8 czerwca 1867 roku w kościele Św. Macieja w Budapeszcie cesarska para austriacka ukoronowana została na króla i królową Węgier.(...) Lud wiwatował „Niech żyje!”, pokój został przypieczętowany, rozpoczęła się austriacko-węgierska symbioza. Trwała ona pół wieku, aż po gorzki swój kres w 1918, a „BARON CYGAŃSKI” kwitnie i dźwięczy dzisiaj jeszcze jako najmiłsze wspomnienie.

Tak. To najmiłsze wspomnienie żyje nieprzerwanie od 1885 roku. Któż nie pamięta arii Sandora „Wielka sława to żart”, błyskotliwie i znakomicie napisanego walca „Ach co za blask, jak lśni, jak skrzy”, kupletów Żupana, cygańskich pieśni Saffi czy wreszcie duetu Barinkaya i Saffi, w którym śpiewają o prawdziwej miłości „zakłętej w słowiczą pieśń”, miłości danej przez Naturę.

„Baron cygański” to nie tylko wspaniała kompozycja muzyczna, o której wielość krytycy końca XIX wieku pisali jako o „wielkim triumfie kompozytora”, „muzyce prawdziwej i naturalnej”, „niewymuszonej i świeżej”, o „sukcesie rosnącym przy każdej akcie”. To również głęboko liryczny tekst, w swym pięknie i dramatyzmie fragmentami przypominający niektóre teksty romantyków. Liryka opowieści o miłości Barinkaya i Cyganki Saffi, kolorowe, burzliwe tło postaci tworzących w librecie swoisty węgierski karnawał, cygańska atmosfera – wszystko to zostało po mistrzowsku połączone z liryką i dramatyzmem muzyki Straussa. Prawie każda postać w librecie „Barona cygańskiego” posiada znamiona i cechy indywidualności. Żupan, Barinkay, Saffi, hrabia Carnero, Arsena – i stara Czipra, której życie wpisane zostało nie tylko w przyrodę, naturę, ale także w historię. Ona bowiem posiada wiedzę o tym, o czym innym nawet śnić się nie może.

Czipra nie jest zwykłą Cyganką. Posiada tajemnicę, której strzegła, przekonana o zniszczeniu LOSU, PRZEZNACZENIA, a więc tego, co wyznacza bieg i historię człowieka, narodu. W dramatycznym akcie II ona to właśnie odegra główną rolę łącznika między rzeczywistością a tajemnicą, między losem a urealnieniem go, między marzeniem a pełną jego realizacją.

Świat „Barona cygańskiego” mieni się w swoich kolorach. Realistyczny w warstwie fabularnej (miłość Barinkaya i Saffi, żądza pieniądza i bogactwa Żupana, wymarsz wojsk generała Homonaya do Hiszpanii) – uzupełnia się i współgra z bajecznością obozu cygańskiego, z tajemnicą życia jego miesz-

kańców, z romantycznym tłem miejsc akcji. Zaiste – baśniowy to obraz aktu I, w którym prócz starej chaty Cyganki Czipry, są jeszcze bagniska. Na horyzoncie zaś – widać ruiny zamku Barinkayów, dawnych dziedziców włości, z których jeden zakopał w okolicy posiadłości wielki skarb rodowy. Cały krajobraz aktu I sprawia wrażenie ponurego, chociaż... dokoła panuje radosne święto codziennego bytowania cygańskiego obozu, Romantyzm, tajemniczość i realizm połączony z naturalizmem przeplatają się tutaj nawzajem. Tak więc niezwykle interesujący i obrazowy tekst libretta szczęśliwie trafił na kompozytora, który potrafił wyczarować jeszcze jeden świat – świat muzyki.

„Romans” Straussa z bohaterką operetki Saffi rozpoczął się w lutym 1883 roku. Wtedy to właśnie dyrekcja Teatru Ludowego w Budapeszcie zaprosiła kompozytora, by dyrygował węgierską premierą „Wesołej wdówki”. Tu, w Budapeszcie Strauss poznaje poetę i powieściopisarza węgierskiego Móra Jókai’a, autora noweli zatytułowanej „Saffi”. Jókai po rozmowach ze Straussem na autora libretta proponuje swego przyjaciela Ignatza Schnitzera, rodaka zamieszkałego w Wiedniu. Wie, że Schnitzer ma dobry smak, talent dramatyczny, wyobraźnię i w dodatku zna się na muzyce. Rzadko przecież zdarzało się, by autorzy librett operetkowych mieli tak wielostronny kontakt z Muzami.

Z Schnitzerem Strauss współpracował nad „Baronem cygańskim” prawie dwa lata. Schnitzer wiedział, że nowela „Saffi”, która ma być osnową libretta „Barona cygańskiego”, nie była konwencjonalnym materiałem na operetkę. Decydował tu wspomniany dramatyzm i partie liryczne wymagające raczej opracowania operowego niż operetkowego. Dlatego też Schnitzer tak długo i mozolnie omawiał ze Straussem każdą postać, każdą scenę i arię. Chciał, by Strauss wyczuł bezbłędnie atmosferę i nastrój opowieści Jókai’a.

Strauss nad „Baronem cygańskim” pracować zaczął w roku 1884. W tym okresie kompozytor mieszkał już z trzecią żoną Adelą. W życiu osobistym czuł się szczęśliwy. W życiu oficjalnym przygotowywał się do 40. rocznicy debiutu u „Dommayera”. Z okazji rocznicy otrzymuje honorowe obywatelstwo miasta Wiednia, szereg gratulacji, m.in. od Brahmsa, von Bülowa, Verdiego, niemieckiego arcyksięcia Wilhelma, saksońskiego arcyksięcia Jana, prezydenta Francji – Mac-Mahona, księcia Bismarcka. Są to dni chwały i zwycięstwa. Strauss dyryguje, komponuje, świętuje i czasami odpoczywa. Swój czas dzieli między dom, Berlin, Ostendę, i Wiedeń. Między tymi zajęciami, życiem osobistym i oficjalnymi uroczystościami nie zapomina ani na chwilę o „Baronie cygańskim”. Z Berlina przesyła informację do Theater an der Wien:

Marsz w II akcie musi być wspaniały! Około 80 lub nawet 100 żołnierzy (pieszo i na koniach), markietanki w strojach węgierskich i hiszpańskich, lud, dzieci z gałązkami i kwiatkami, które sypać będą pod nogi maszerujących huzarów, scena otwarta aż do Bramy Papagena – to musi być imponujący obraz!...

Schnitzerowi zwierza się w liście, iż „Przed wyjściem na długi, samotny spacer po lesie nauczyłem się na pamięć paru Pańskich zwrotek i tam zapisałem melodie na sztywnych mankietach koszuli”. Ostatni akt „Barona cygańskiego” Strauss napisał w ciągu 3 dni w czasie odpoczynku w Ostendzie.

W 1885 r. operetka „Baron cygański” zostaje oddana Jaunerowi do Theater an der Wien. Jauner zakupił na Węgrzech autentyczne kostiumy i rekwizyty. Do Wiednia przywiózł ze sobą nawet oryginalny wóz cygański. Do członków zespołu mówił:

Nasza wioska cygańska musi być tak realistyczna, żeby ludzie na widowni mimo woli chwytali się za kieszeń dla sprawdzenia czy ich nie okradziono.

Prawykonywanie 25 października 1885 w wigilię 60. urodzin kompozytora okazało się największym sukcesem Straussa od czasów „Zemsty nietoperza”. Strauss dyrygował osobiście, gwiazdami wieczoru, prócz Straussa byli: Girardi – w roli Żupana, Karl Streitmann w roli Barinkaya i Ottilie Collin w roli Safi. A oto jak opisywano ten wielki spektakl muzyczny pod dyrekcją Straussa, gdy sam mistrz pojawił się przy pulpicie:

Zaczął uwerturę – w marszowym rytmie, który jednakże szybko zniknął, roztopiając się w śpiewnym, węgierskim klimacie. Melodia klarnetu, instrumentu zbliżonego nieco w brzmieniu do starowęgierskiego oboju wojskowego tzw. tarogato, rozlewną frazą przywodziła na myśl bezkresne węgierskie równiny. Potem obój o szlachetnym, miękkim dźwięku, polka, tutti i dramatycznie rozszalałe smyczki z blachą. Pozostał z tego tylko jeden jedyny ton powtarzany coraz wolniej, coraz wolniej, coraz ciszej, póki nie rozwinęła się z niego pierwsza melodia walcowa.

Słowa Straussa wypowiedziane do Schnitzera na długo przed premierą: „Coś mi się zdaje drogi Przyjacielu, że „Baron cygański” zrobi z nas większych bogaczy, niż sto tysięcy Rothschildów” spełniły się i potwierdziły całkowicie. Cały spektakl stał się wielkim triumfem. Wiedeński „Fremdenblatt” pisał: „TO BYŁ WIECZÓR SUKCESÓW”, a słowa jednego z walców „Barona cygańskiego” – „Ach co za blask, jak lśni, jak skrzy” mogłyby się odnieść do całej operetki – dziesiątym z kolei utworze scenicznym skomponowanym przez Straussa, który wkrótce stał się ciągiem późniejszych prototypów m.in. „Cygańskiej miłości” Ferencza Lehára czy „Księżniczki czardasza” Imre Kálmána. Nikt jednak nie dorównał boskiej wielkości operetki Straussa zatytułowanej „DER ZIGEUNER-BARON”, nikt nie powtórzył oszałamiającego sukcesu.

Stanisław Mędak

(przedruk z programu do przedstawienia „Barona cygańskiego”

z 1982 roku w Operze Krakowskiej)

Projekt scenografii Barbary Kędzierskiej – Akt I

Baron Cygański akt I scen. B. Kędzierskiej, reż. Laco Holanik

TREŚĆ OPERETKI

Akcja toczy się w południowych Węgrzech w połowie XVIII wieku.

Akt I

Sandor Barinkay, młody węgierski szlachcic, powraca do domu po latach tułaczki. Komisarz królewski z Wiednia Carnero przywraca mu prawo własności do rodzinnych ziem. Ojciec Barinkaya utracił je z powodu podejrzenia o współpracę z Turkami. Ziemia jest zaniedbana, zamek popada w ruinę. Część majątku zagarnął mieszkający w pobliżu hodowca świń Kalman Żupan. Nowego dziedzica wita stara Cyganka Czipra wróżbą o bogactwie i miłości.

Żupan, który nie chce stracić swojej hodowli, postanawia wydać za Barinkaya swoją córkę Arsenę. Tymczasem dziewczyna kocha z wzajemnością Ottokara, syna swojej guwernantki Mirabelli. Młodzi ukrywają uczucie przed światem – Arsena wie, że ojciec nie zgodzi się na jej małżeństwo z nie posiadającym majątku Ottokarem. Tymczasem Żupan, aby wprowadzić swój zamiar w czyn, zaprasza przybyłych do swojego domu.

Podczas spotkania okazuje się, że Mirabella jest żoną komisarza Carnery, zaginioną przed laty podczas działań wojennych, a Ottokar to ich syn. Tymczasem Arsena przyjmuje nowego konkurenta chłodno obiecując oddać mu rękę, gdy ten zasłuży na tytuł barona. Gdy Barinkay opuszcza dom Żupana, spotyka młodą Cygankę Saffi, która śpiewa pieśń, znaną mu z dzieciństwa. Wraz z Cziprą i Saffi jest świadkiem nocnej schadzki Arseny i Ottokara. Urażony nieszczerością córki Żupana przyjmuje przyjaźń Cyganów, koczujących na jego ziemi. Godzi się zostać cygańskim wojewodą. Ma w tym przekorny cel: z tytułem „barona cygańskiego” ponownie stuka do drzwi Żupana, by prosić o rękę jego córkę. Arsena odrzuca jednak oświadczenia, on w odpowiedzi ogłasza swoje zaręczyny z Saffi. Zgromadzeni uznają zdarzenie za obraźliwe wobec Arseny, dochodzi do awantury. Tylko zaskoczona obrotem sprawy Saffi jest szczęśliwa.

Akt II

Dzięki „magicznym zdolnościom” Czipry, Barinkay odnajduje legendarny skarb turecki. Do obozu cygańskiego przychodzi Żupan, ciągnąc ze sobą worki ze srebrem – chce odkupić ziemie od Barinkaya, ale ten się nie zgadza. Carnero, teraz poplecznik Żupana, zamierza zarekwirować skarb, lecz właśnie nadjeżdża książę Homonay na czele oddziału huzarów, by werbować ochotników na wojnę w Hiszpanii. Barinkay zgłasza się do służby przekazując skarb na potrzeby wojska. Żupan także zostaje wcielony do armii, a jego worki ze srebrem – zarekwirowane.

Książę Homonay zarządza, by panie czekały na swych ojców i mężów w bezpiecznym Wiedniu. Arsena i jej guwernantka, pani Carnero, nie chcą podróżować wspólnie z Saffi, „cygańską przybłędą”. Wtedy Czipra ujawnia, że Saffi nie jest Cyganką a księżniczką, córką ostatniego z panów tej prowincji, co potwierdza książę Homonay. Pocałunkiem w rękę uznaje prawo Saffi do książęcego tytułu. Teraz Barinkay czuje się niższy stanem od Saffi, niegodny księżniczki. Odchodzi zgnębiony do szeregów księcia.

Akt III

Wiedeń. Po dwóch latach żołnierze powracają z wojny. Czekają na nich Saffi razem z Mirabellą, Carnero, Arseną i przyjaciółmi. Pierwszy pojawia się Żupan. W nagrodę za udział w walkach zostaje mianowany dożywotnim dostawcą wieprzowiny dla armii. Otokar, teraz syn komisarza Carnero, otrzymuje rękę Arseny. Bohaterstwo Barinkaya na wojnie zostaje nagrodzone. Książę przyznaje mu tytuł barona, zwrot majątku, order oraz rękę zakochanej w nim księżniczki Saffi.

Projekt scenografii Barbary Kędzierskiej – Akt II

Baron Cygański akt II scen. B. Kędzierskiej, reż. Laco Adamik

SYNOPSIS

Set in southern Hungary in mid-18th century.

Act I

Sandor Barinkay, a young Hungarian nobleman, comes back home after years of vagrancy. Conte Carnero, Royal Commissioner for Oaths from Vienna, reinstates the title to Barinkay's family property. Barinkay's father lost his land after being suspected of co-operation with the Turks. The land is neglected and the castle is falling into ruin. Part of the property is occupied by the pig breeder, Kalman Zsupán. The new successor is welcomed by the Gypsy Czipra, telling Sandor fortune of richness and love.

The neighbour Zsupán, who does not want to lose his farm, decides to make his daughter Arsena marry Barinkay. However, the girl falls in love rather with Ottakar, a son of her governess, Mirabella. The young couple hide their love away, since Arsena knows that her father will never let her marry the poor Ottakar. However, Zsupán wants his plan to come true and invites everybody to his home. During the meeting, people find that Mirabella is the wife of Carnero. Mirabella went missing years before during the war, and Ottakar is their son. At that time, Arsena received the new suitor with reservation, promising to give him her hand when he wins the title of Baron. When Barinkay leaves Zsupán's home, he meets a young Gypsy girl Saffi singing a song known to him from his childhood. Together with Czipra and Saffi, Sandor Barinkay witnesses a night date of Arsena and Ottakar. Offended by Arsena's betrayal, Sandor accepts the friendship of the Gypsies camping on his land. He agrees to become a Gypsy Baron. His intention has been fulfilled: holding that title, he knocks at Zsupán's door again and asserts his noble right of the hand of Arsena. Arsena, however, rejects the proposal. Then, Sandor announces his engagement to Saffi. The crowd considers that change abusive for Arsena, and threatens with reprisals. Only Saffi, surprised with this turn of events, is very happy.

Act II

Owing to Czipra's „magic skills,” Barinkay finds a legendary Turkish treasury. Zsupán comes to the Gypsy camp, dragging bags with silver. He wants to buy out Barinkay's land but is denied that. Carnero, now Zsupán's supporter, plans to confiscate the treasure when Count Homonay arrives with a detachment of Hussars to recruit volunteers to fight in the war against Spain. Barinkay volunteers to join the Hussars and donate the treasure to the army. Zsupán also goes to the army, and his sacs are confiscated. Count Homonay orders that the ladies should wait for their fathers and husbands in safe Vienna. Arsena and her governess, Mrs. Carnero, do not want to travel together with Saffi, a „Gypsy vagabond.” Czipra reveals then that Saffi is not really her daughter but the child of the last Pasha of Hungary, a real Princess, which is confirmed by Count Homonay. By kissing her hand, the Count recognizes Saffi's right to the title. Now, Barinkay feels inferior to Saffi's position. He leaves with the Hussars depressed.

Act III

Two years later, the soldiers come back from the war. They are awaited by Saffi with Mirabella, Carnero, Arsena and their friends. The first to appear is Zsupán. As a reward for his service, he becomes a life supplier of pork to the army. Ottakar, now a son of Carnero, receives Arsena's hand. The heroic deeds of Barinkay are rewarded with the title of the Baron, reinstatement of the property, a medal and the hand of loving Saffi.

Projekt scenografii Barbary Kędzierskiej – Akt III

Baron Cygan'ski akt III scen. B. Kędzierskiej rez. Laco Adamik

Baron cygański na scenie Opery Krakowskiej

Iwona Borowicka (Saffi)

reżyseria – Beata Artemska

kierownictwo muzyczne – Marian Lida

scenografia – Jerzy Kondracki

choreografia – Mikołaj Kopiński

premiera 1965 rok

Miejski Teatr Muzyczny w Krakowie

Krystyna Behounek (Arsena), Kazimierz Różewicz (Żupan),
Franciszek Makuch (Ottokar)

reżyseria – Krystyna Sznerr
kierownictwo muzyczne – Marian Lida
scenografia – Jadwiga Jarosiewicz
choreografia – Krystyna Gruszkówna
premiera 1982 rok
Krakowski Teatr Muzyczny, Scena Operetkowa

Baron cygański na scenach polskich

Baron cygański jest wzorcowym przykładem dzieła klasycznej operetki, graniczącej z gatunkiem operowym. Jeśli operetkę nazywa się młodszą siostrą opery, to przede wszystkim dzięki *Baronowi*, no może jeszcze kilku arcydziełom Offenbacha. Toteż w europejskich realiach teatralnych XX wieku, coraz częściej teatry operowe decydowały się na prezentację tego dzieła. Wymaga ono obsady operowych solistów z nienaganną aparycją i wręcz szekspirowskim kunsztem interpretacji tekstów mówionych.

Tenorową rolę Sandora Barinkaya powinien wykonywać ten sam śpiewak, który ma w repertuarze Cavaradossiego, Księcia Mantui czy Don Josego. Partia Saffi, trudna i szczególnie forsowna jest przeznaczona dla głosu mającego już za sobą Traviatę, Butterfly czy Donnę Annę. Starą Cyganek Cziprę najlepiej śpiewają niegdysiejsze Azuceny, Amneris i Carmeny. Ottokara – ci sami tenorzy, którzy zwykle obsadzani są w Mozarcie, Rossinim i Donizettim, a Arsenę – młode sopran subretkowe typu Despina, Anusia, Papagena. Toteż jeszcze przed wojną warszawskie „Nowości” grały *Barona* z Wermińską i Gruszczyńskim a w latach pięćdziesiątych w Poznaniu dyr. Górzyński obsadził w tym spektaklu swe najmocniejsze głosy: Antonię Kawecką, Felicję Kurowiak i Józefa Przadę. Pamiętam ten spektakl w reżyserii Marii Janowskiej – Kopczyńskiej, scenografii Stanisława Jarockiego i choreografii Felisa Parnella. Przy pulpicie sam Zdzisław Górzyński z interpretacją super wiedeńską nauczoną podczas studiów u Franza Schalka, wzbogaconą o własny talent i wspaniałe dyrygenckie umiejętności.

Podobnie wysokiego poziomu muzycznego tego przedstawienia byłem świadkiem – o dziwo – w Operetce Śląskiej w Gliwicach. Po powojennym okresie bytomskim i wrocławskim dyrygował tam skazany na banicję Jerzy Sillich, zapomniany polski kapelmistrz o korzeniach włoskich, kochający muzykę w sobie, a nie siebie w muzyce, jak to czyni i czyniło wielu jego kolegów po batucie. Do dziś nie zapomniałem głosu i scenicznego uroku młodej wtedy Wandy Polańskiej, Ireny Brodzińskiej, Henryka Trojanowskiego, Barbary Nieżychońskiej, Stanisława Ptaka, a nade wszystko dyrygenckiego mistrzostwa Sillicha.

Na początku lat siedemdziesiątych zastałem *Barona Cygańskiego* w operze wrocławskiej, kiedy po raz pierwszy przyszedłem tam dyrektorować. Reżyserował Bogusław Danielewski, dyrygował Jan Marynowski, choreografem był Mikołaj Kopiński. Przy świetnej reżyserii również tym razem o urodzie spektaklu decydowała wspaniała obsada: tenorzy Janusz Zipser i Ludwik Mika, rewelacyjny Żupan – Aleksander Majewski, świetny Homonay – Piotr Ikowski, ale przede wszystkim dwie śliczne, pięknie śpiewające Saffi: Maria Tomczak i Danuta Paziukówna. Cyganek Cziprę na zmianę kreowały Janina Romańska, Urszula Walczak i Halina Szczegłowska, wybitne wrocławskie mezzosopran, o których – jak

to coraz częściej bywa – niewdzięczny świat kompletnie zapomniał.

Ten dobry polski obyczaj grania *Barona Cygańskiego* w operze kontynuował Gdańsk z rewelacyjną Zofią Czepielówną (Czipra) i Poznań z pięknością Krystyną Kujawińską (Saffi), Józef Kolesińskim (Barinkay), Aleksandrą Imalską (Czipra) i Aleksandrą Kowtunow (Arsena). Obydwie te produkcje reżyserowała Danuta Baduszkowa. Oficjalnie kreowała się w Gdyni na nowoczesną królową polskiego musicalu, budując sobie teatr, który po jej śmierci otrzymał nazwę Teatru Muzycznego im. Danuty Baduszkowej. Często podejrzewaliśmy ją, że po musicalowych sukcesach zamyka się w domu, kładzie do łóżka i pod kołdrą w tajemnicy przed światem słucha *Wesołej wdówki*, *Krainy uśmiechu* i *Barona cygańskiego*. Wspaniałość jej talentu reżyserskiego jawiła się bowiem dopiero w realizacjach klasycznych, takich właśnie jak inscenizacje *Barona cygańskiego* w Gdańsku i Poznaniu.

Do najdłużej utrzymujących się na scenie produkcji *Barona cygańskiego* należała realizacja bytomska z roku 1979, którą reżyserował Halina Dzieduszycka, dyrygował Zdzisław Wendyński, w scenografii Wojciecha Zielezińskiego i choreografii Marty Bochenek z Józefem Chomikiem w roli tytułowej. Również w Łodzi zrealizowana z rozmachem na scenie Teatru Wielkiego premiera tego spektaklu biła rekordy powodzenia w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych pod dyr. Tadeusza Kozłowskiego z Delfiną Ambroziak i Teresą May – Czyżowską (Saffi), Tadeuszem Kopackim i Jerzym Wolniakiem (Barinkay), Antonim Majakiem i Kazimierzem Kowalskim (Homonay), Alicją Pawlak i Jolantą Bibel (Czipra).

Nie sposób zapomnieć *Barona cygańskiego* w warszawskiej „Romie” za czasów dyrekcji Bogusława Kaczyńskiego. Reżyserował Ryszard Peryt, scenografię zrealizowała Jadwiga Jarosiewicz, choreografię Violetta Suska a kierownictwo muzyczne Rafał Jacek Delekta. W obsadzie same gwiazdy: Bogusław Morka (Barinkay), Krystyna Tyburowska (Saffi), Ryszarda Racewicz (Czipra). Grzegorz Bajer (Homonay), Witold Matulka (Ottokar), Aleksander Teliga (Żupan), Barbara Zagórzanka (Mirabella) i Mieczysław Wojnicki (Carnero).

Arcydzieło Jana Straussa – syna miało również niemało wykonać w teatrach muzycznych Lublina, Szczecina, Łodzi i Bydgoszczy, wszędzie z niezmiennym powodzeniem. Jednak jego właściwy kształt muzyczny i sceniczny osiągalny jest dopiero na scenie operowej. W tej kwestii Kraków zrobił już pierwszy krok realizując niepołomicką wersję plenerową. Teraz kolej na inscenizację w nowej siedzibie z licznymi chórami, świetnym baletem, wspaniałą orkiestrą, oraz solistami, od których w tym spektaklu tak wiele zależy.

Sławomir Pietras

Laco Adamik

reżyseria / Director

Reżyser teatralny, filmowy i operowy pochodzenia słowackiego. Absolwent Akademii Filmowej (FAMU) w Pradze. Od początku lat 70. mieszka i pracuje w Polsce. Zastąpił jako twórca wybitnych spektakli telewizyjnych, w których łączył reżyserię z nowymi technikami realizacji wizji, pionier w ich zastosowaniu. Pokażną część jego bogatego dorobku zajmuje opera. W latach 1982-1990 pracował jako reżyser w Teatrze Wielkim w Warszawie, gdzie zrealizował m.in. *Amadigi di Gaula* Haendla, *Wesele Figara* i *Czarodziejski flet* Mozarta, *Kniazia Igora* Borodina, *Złotego Kogucika* Rimskiego-Korsakowa. Współpracuje także z innymi scenami operowymi kraju – Operą Wrocławską, Teatrem Wielkim w Łodzi, Operą Nova w Bydgoszczy i Operą Krakowską. W repertuarze krakowskiej sceny znajdują się jego inscenizacje *Toski* Pucciniego, *Łucji z Lammermoor* Donizettiego, *Straszego dworu* Moniuszki, *Carmen* Bizeta, *Diabłów z Loudun* Pendereckiego, których premiera uświetniła w grudniu 2008 otwarcie nowej siedziby Opery Krakowskiej. Od 2008 roku zajmuje stanowisko głównego reżysera tej sceny. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień.

Theatre, film and opera director of Slovak origin. Graduated from the Film Academy (FAMU) in Prague. He has been living and working in Poland since the early 1970's. He became famous as a producer of outstanding TV performances, combining direction with new techniques of vision production and pioneering a number of new methods. Operas constitute a considerable part of his works. In 1982-1990, Mr. Adamik worked as a director in the Teatr Wielki in Warsaw, where he staged e. g. Haendl's *Amadigi di Gaula*, Mozart's *The Marriage of Figaro* and *The Magic Flute*, Borodin's *Prince Igor*, or Rimsky-Korsakov's *The Golden Cockerel*. He has been co-operating with a number of opera houses in Poland: the Wrocław Opera, Teatr Wielki in Łódź, Opera Nova in Bydgoszcz and Krakow Opera. The Krakow stage repertoire includes his productions of Puccini's *Tosca*, Donizetti's *Lucy of Lammermoor*, Moniuszko's *Straszny Dwór*, Bizet's *Carmen* or Penderecki's *Diabły z Loudun*. The premiere of the last opera celebrated the opening of the new Opera House in Krakow in December 2008. Since 2008, Mr. Adamik holds the position of the chief director in the Krakow Opera. He has received a number of awards and distinctions.

Tomasz Tokarczyk

kierownictwo muzyczne / Music Director

Dyrygent. Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. Jest laureatem I nagrody III Ogólnopolskiego Przeglądu Młodych Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymstoku (2002). Na VII Międzynarodowym Konkursie Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach (2003) otrzymał Medal Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAIKS dla najlepszego polskiego uczestnika.

Współpracował z orkiestrami symfonicznymi większości polskich filharmonii, orkiestrą Teatru Wielkiego w Poznaniu oraz Warszawską Orkiestrą Radiową. W sezonie artystycznym 1999/2000 był dyrygentem Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej. W latach 2002-2004 pełnił funkcję kierownika muzycznego i dyrygenta Opery w Szczecinie. W 2004 roku objął stanowisko kierownika orkiestry i dyrygenta w Operze Krakowskiej. Od kwietnia 2008 pełni funkcję kierownika muzycznego Opery Krakowskiej.

W swoim dorobku ma nagrania telewizyjne cyklu koncertów noworocznych, organizowanych przez Telewizję Polską w Kopalni Soli w Wieliczce oraz nagrania muzyki filmowej i teatralnej.

Conductor. Graduated from the School of Music in Krakow. Mr. Tokarczyk is the winner of the First Prize of the III Witold Lutosławski Polish Young Conductor Competition in Białystok (2002). He received the Medal of the Association of the Polish Musicians and the Award of the ZAIKS Authors' Association for the best Polish competitor at the VII Grzegorz Fitelberg International Conductors' Competition in Katowice (2003).

Mr. Tokarczyk cooperated with symphony orchestras of the majority of Polish Philharmonics, the Wielki Theatre Orchestra in Poznań and the Warsaw Radio Orchestra. In the artistic season 1999/2000, he was the conductor of the Tarnów Chamber Orchestra. In 2002-04, he was the Music Director and Conductor of the Szczecin Opera. In 2004, he assumed the position of the Orchestra Director and Conductor of the Krakow Opera. Since April 2008, Mr. Tokarczyk has been the Music Director of the Krakow Opera.

Mr. Tokarczyk made a number of TV recordings of New Year Concerts organized by the Polish Television in the Wieliczka Salt Mine and recorded film and theatre music albums.

Barbara Kędzierska

scenografia i kostiumy / Set and Costume Designer

Wybitna scenograf i kostiumolog. Przez wiele lat współpracowała z telewizją, co zaowocowało scenografią do kilkudziesięciu spektakli teatralnych, widowisk muzycznych i poetyckich, wielkich festiwali i koncertów. Przygotowywała scenografie w teatrach dramatycznych – Starym Teatrze w Krakowie, w warszawskich Teatrze Powszechnym i Teatrze Ateneum. Pokażna część twórczości artystki to przedstawienia operowe. W latach 1982-1990 pracowała jako scenograf w Teatrze Wielkim w Warszawie, gdzie zrealizowała m.in. takie pozycje jak *Wozzeck* Berga, *Włoszka w Algierze* Rossiniego, *Fidelio* Beethovena, *Manru* Paderewskiego, *Amadigi di Gaula* Haendla, *Książ Igor* Borodina, *Złoty kogucik* Rimskiego-Korsakowa. Współpracuje także z Operą Wrocławską, Teatrem Wielkim w Łodzi, Operą Śląską w Bytomiu, Operą Krakowską. Dla krakowskiej sceny przygotowała scenografię do *Dydony i Eneasza* Purcella, *Toski* Pucciniego, *Łucji z Lammermoor* Donizettiego, *Makbeta* Verdiego, *Straszного dworu* Moniuszki, *Carmen* Bizeta oraz *Diabłów z Loudun* Pendereckiego, przedstawienia, otwierającego w grudniu 2008 roku nową siedzibę Opery Krakowskiej. Jej prace były wielokrotnie nagradzane.

Outstanding set and costume designer. She co-operated with TV for a number of years, contributing her set designs to dozens of theatre, music and poetic performances, as well as large festivals and concerts. She prepared her designs for dramatic theatres: Stary Teatr in Krakow, or the Warsaw's Teatr Powszechny and Teatr Ateneum. A considerable portion of the artist's designs were dedicated to operas. In 1982-1990, she worked as a scenographer in the Warsaw's Teatr Wielki on such performances as Berg's *Wozzeck*, Rossini's *L'italiana in Algeri*, Beethoven's *Fidelio*, Paderewski's *Manru*, Haendl's *Amadigi di Gaula*, Borodin's *Prince Igor*, or Rimsky-Korsakov's *The Golden Cockerel*. Ms. Kędzierska has also been co-operating with the Wrocław Opera, Teatr Wielki in Łódź, Opera Śląska in Bytom, and Krakow Opera. For the Krakow stage, she prepared her set decorations to Purcell's *Dido and Aeneas*, Puccini's *Tosca*, Donizetti's *Lucy of Lammermoor*, Verdi's *Macbeth*, Moniuszko's *Straszny Dwór*, Bizet's *Carmen* and Penderecki's *Diabły z Loudun*. The last opera opened the new Krakow Opera House in December 2008. Ms. Kędzierska's Works were frequently awarded.

Katarzyna Aleksander-Kmieć

choreografia / Choreographer

Choreograf, tancerka, pedagog tańca, jedna z najciekawszych postaci w młodym pokoleniu polskiej choreografii. Ukończyła z wyróżnieniem Konserwatorium Tańca im. Barata w Lake Forest, Illinois. Jest nauczycielem tańca współczesnego w Ogólnokształcącej Szkole Baletowej w Bytomiu oraz Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Gościnnie współpracuje z John Cranko School Stuttgart. Tworzy autorskie wariacje współczesne i przygotowuje uczniów szkoły do udziału w konkursach tańca w kraju i za granicą. Współpracuje jako choreograf ze scenami teatralnymi. Jej realizacje można zobaczyć w Teatrze Rozrywki w Chorzowie (*Rumbugiługi, czyli nie zapominajcie siostr Andrew, KRZYK według Jacka Kaczmarskiego, Rent* oraz *Jekyll & Hyde*), w Gliwickim Teatrze Muzycznym (*Zagubieni w sobie*, przedstawienie autorskie), w Teatrze Syrena w Warszawie (*Kram z piosenkami*), a także w teatrach dla dzieci – Teatr Lalek we Wrocławiu, Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie, Teatr J. Ch. Andersena w Lublinie, Teatr Groteska w Krakowie (*Księga dżungli* R. Kiplinga, *Bal w operze* J. Tuwima). W Operze Krakowskiej przygotowała choreografię do *Carmen* Bizet w 2010 roku.

Choreographer, dancer, dancing teacher, and one of the most interesting personalities of the new generation of Polish choreography. Graduated with honours from the Barat College Dance Academy in Lake Forest, Illinois. She has been a modern dance instructor in the Secondary School of Ballet in Bytom and the Teatr Rozrywki in Chorzów. She is a guest performer of the John Cranko School in Stuttgart. She develops her modern variations and prepares her students to participate in dance competitions in Poland and abroad. She has been co-operating as a choreographer with a number of theatres. Her productions can be seen at the Teatr Rozrywki in Chorzów (*Rumbugiługi, czyli nie zapominajcie siostr Andrew, KRZYK według Jacka Kaczmarskiego, Rent* and *Jekyll & Hyde*), Gliwice Music Theatre (*Zagubieni w sobie*, the artist's performance), Teatr Syrena in Warsaw (*Kram z piosenkami*), as well as in children's theatres: Puppet Theatre in Wrocław, Teatr Dzieci Zagłębia in Będzin, J. Ch. Andersen Theatre in Lublin, or Teatr Groteska in Krakow (R. Kipling's *The Jungle Book*, and J. Tuwim's *Bal w operze*). In the Krakow Opera, Ms. Aleksander-Kmieć prepared choreography to Bizet's *Carmen* staged in 2010.

Dariusz Pawelec

reżyseria światła / Lighting Designer

Absolwent operatorstwa filmowego Wydziału Radio i Telewizji w Katowicach. Od lat związany z oddziałem TVP w Krakowie. Jest realizatorem i reżyserem wielu programów i filmów związanych z tematyką kulturalną. Jego ostatnie filmy dokumentalne to *Świetliki 15* (2008), *Zawód: inteligent* (2006), *Gdzie Rzym, gdzie Krym... czyli podróże Jerzego Pomianowskiego* (2003), *Kraków Wyspiańskiego* (2000), *Jerzy Pilch. Wyznania człowieka piszącego po polsku* (1999). Od kilku lat współpracuje z Operą Krakowską jako reżyser światła.

Graduated from the Faculty of Radio and Television of the Silesian University in Katowice, majoring in film and TV production. He has been working for the Polish TV in Krakow for a number of years. He produced and directed many programmes and films related to cultural issues and events. His recent documentaries included *Świetliki 15* (2008), *Zawód: inteligent* (2006), *Gdzie Rzym, gdzie Krym... czyli podróże Jerzego Pomianowskiego* (2003), *Kraków Wyspiańskiego* (2000), *Jerzy Pilch. Wyznania człowieka piszącego po polsku* (1999). Recently, he has been working for the Krakow Opera as the lighting director.

Marek Kluza

przygotowanie chóru / Chorus Master

Dyrygent i pedagog, absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. W 1989 roku założył Chór Kameralny *Cantores Cracovienses*, z którym wielokrotnie koncertował w Austrii, Niemczech, Francji, Włoszech i Szwajcarii. Od 1989 roku związany jest z Zespołem Państwowych Szkół Muzycznych im. M. Karłowicza w Krakowie, będąc początkowo nauczycielem klasy skrzypiec, a obecnie – dyrygentem orkiestr młodzieżowych i zespołu wokalnego. W latach 1993-1994 był wykładowcą i chórmistrzem na Bilkent University (Faculty of Music and Performing Arts) w Ankarze. Od 1995 do 1996 roku pracował jako artysta-śpiewak w Chórze Polskiego Radia w Krakowie. Od 1996 do 2008 roku pełnił funkcję zastępcy Dyrektora tego zespołu. W tym czasie – prócz działalności koncertowej – dokonał licznych nagrań archiwalnych dla Polskiego Radia. Na zaproszenie Staatstheater Darmstadt (w 1998 r.), Teatro Massimo Palermo (2002 r.), Staatsoper Stuttgart (2003 r.) oraz Hamburgische Staatsoper (2004 r.) przygotował Chór Polskiego Radia do wykonania scenicznych opery Arnolda Schönberga *Mojżesz i Aron*.

W 2006 roku objął stanowisko kierownika Chóru Opery Krakowskiej.

Conductor and teacher, graduate of the School of Music in Krakow. He founded the *Cantores Cracovienses* Chamber Choir in 1989, and gave a number of concerts in Austria, Germany, France, Italy and Switzerland. Since 1989, he has been associated with the M. Karłowicz State Schools of Music Complex in Krakow, first as a violin class teacher and presently as the youth orchestra and vocal group conductor. In 1993-1994, Mr. Kluza was a lecturer and the Choir Master at the Faculty of Music and Performing Arts, Bilkent University in Ankara, Turkey. He worked as an artist singer in the Polish Radio Krakow Choir from 1995 to 1996. He was the Deputy Director of the Choir from 1996 to 2008. In addition to concerting activities carried out during that period, he made a number of archival recordings for the Polish Radio. By invitation from the Staatstheater Darmstadt (1998), the Teatro Massimo Palermo (2002), the Staatsoper Stuttgart (2003) and the Hamburgische Staatsoper (2004), Mr. Kluza prepared the Polish Radio Choir for the stage performances of Arnold Schönberg's *Moses and Aaron* opera. In 2006, Mr. Kluza assumed the position of the Krakow Opera Choir Director.

Dyrektor Naczelny / General Director **Bogusław Nowak**

Główny Reżyser / Senior Director **Laco Adamik**

Kierownik Muzyczny / Music Director **Tomasz Tokarczyk**

Kierownik Chóru / Choir Master **Zygmunt Magiera**

Kierownik Baletu / Ballet Mistress **Elena Korpusenکو**

Z-ca Dyrektora ds. Organizacyjnych / Deputy Head-Manager for Organisation

Katarzyna Rytysa-Bańbuła

Z-ca Dyrektora ds. Produkcji, Główny Inżynier / Deputy Production Manager, Head Engineer

Wiesław Sawa

Główna księgowa / Chief Accountant **Małgorzata Żak**

Kierownik Działu Koordynacji Artystycznej / Artistic Coordination Manager **Krzysztof Szafran**

Sekretarz Literacki / Editing Secretary **Elżbieta Tosza**

Kierownik Działu Marketingu i Organizacji Widowni / Marketing and Customer Service Head Manager

Anna Kościelna

Kierownik Działu Kadr / Human Resources Manager **Józef Kopeć | Jolanta Sadowska**

Kierownik Administracji / Administrative Manager **Maria Boniakowska-Leśniewska**

Zespół techniczny / Technical Staff

Kierownik Działu Technicznego / Stage Manager **Grzegorz Woźniak**

Z-ca Kierownika Działu ds. Produkcji / Deputy Production Manager **Weronika Kowalczyk**

Pracownia Scenotechniczna / Stage Technology Section **Tadeusz Sajak**

Pracownia Akustyczna / Acoustic Section **Jędrzej Rusin**

Pracownia Elektryczna / Electrical Section **Piotr Ropek**

Pracownia Stolarska / Carpenters Section **Henryk Czarnecki**

Pracownia Modelarska / Modelling Section **Wacław Didur**

Pracownia Ślusarska / Metalwork Section **Franciszek Szumny**

Pracownia Malarska / Painting Section **Marek Jarosz**

Pracownia Krawiecka Damska / Ladies' Dressmaking Atelier **Katarzyna Kłębczyk, Alicja Tekieła**

Pracownia Krawiecka Męska / Men's Dressmaking Atelier **Ewa Dura**

Pracownia Perukarsko-Fryzjerska / Hairdressers **Karolina Adamska | Elżbieta Lebiest**

Pracownia Modniarska / Millinery Atelier **Eulalia Szlachetka**

Sekcja Obsługi Garderób / Dressing Room Service Section **Małgorzata Skóraś**

**Qumak
-Sekom_{SA}**

**harmonijne
współdziałanie**

**Qumak
-Sekom_{SA}**

**Sponsor Opery
Krakowskiej**

życiowy niezapomnianych wrażeń!

www.qumak.pl

a statement of
quality and
service

hotel najbliższy operze

Zarezerwuj pokój Superior
na www.chopinhotel.com

...a po spektaklu zapraszamy
do degustacji naszego nowego
menu w hotelowej restauracji.

Chopin Hotel *** CRACOW, 31-547 Kraków, ul. Przy Rondzie 2
Tel.: +48 12 299 00 00, info@chopinhotel.com, www.chopinhotel.com

VIENNA INTERNATIONAL
HOTELS & RESORTS

Chopin

HOTEL ★★★ CRACOW

Scena:

**Reżyseria wymaga
nieograniczonej
przestrzeni ruchu**

Rozwiązanie:

**Technika Rexroth
zamienia iluzję
w rzeczywistość**

Bosch Rexroth. The Drive & Control Company

Oferujemy kompletne, inteligentne rozwiązanie od jednego dostawcy. Dostarczamy koncepcje napędów „szytych na miarę” z wykorzystaniem najnowocześniejszych osiągnięć techniki: urządzenia dolnej i górnej mechanizacji sceny, urządzenia zabezpieczające oraz ruchome elementy scenografii. Rexroth zespala wiedzę i doświadczenie w dziedzinie różnego typu napędów i sterowań proponując rozwiązania energoszczędne zapewniające komplementarną wizualizację procesów oraz najwyższy standard bezpieczeństwa o zasięgu światowym, doskonały komfort obsługi i optymalną dyspozycyjność.

Bosch Rexroth Sp. z o.o.
www.boschrexroth.pl
info@boschrexroth.pl

Electric Drives
and Controls

Hydraulics

Linear Motion and
Assembly Technologies

Pneumatics

Service

Rexroth
Bosch Group

**ŚWIATOWE STANDARDY
ZA ROZSĄDNĄ CENĘ**

**TWÓJ
PARTNER
W BIZNESIE**

Marką PREMIER gwarantujemy najwyższą jakość usług

**Nie ryzykuj pobytu w przypadkowym hotelu dla kilku Euro mniej!
U nas spokojnie popracujesz z dala od zgiełku i szumu centrum
miasta, a nasz basen i sauna zapewnią relaks na najwyższym
poziomie.**

PREMIER
Krakow Hotel

Best Western Premier Kraków Hotel ★★★★★

**ul. Opolska 14 a
31-323 Kraków**

**tel. +48 12 37 63 700
info@bestwesternkrakow.pl
www.bestwesternkrakow.pl**

DWUTYGODNIK

ruch muzyczny

Najstarsze polskie czasopismo poświęcone muzyce poważnej
Recenzje koncertów i przedstawień operowych, recenzje płyt
Relacje z festiwali i konkursów, krajowych i zagranicznych
Artykuły o sprawach nurtujących środowisko muzyczne
Artykuły o pedagogice muzycznej i upowszechnieniu muzyki
Materiały historyczne

„Ruch Muzyczny” jest dwutygodnikiem, wychodzi 26 razy w roku,
do nabycia w salonach Empiku, księgarniach muzycznych,
w filharmoniach i teatrach operowych oraz w prenumeracie

www.ruchmuzyczny.pl

Opera Krakowska
ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków
tel. +48 12 296 61 00, fax +48 12 296 61 03
sekretariat@opera.krakow.pl

Rezerwacja / Bookings: tel. +48 12 296 62 62 (63), fax: +48 12 296 62 68
bilety@opera.krakow.pl, tickets@opera.krakow.pl

Kasa biletowa / Box Office: Opera Krakowska, ul. Lubicz 48
tel. +48 12 296 62 60 (61)

Kasa czynna / Box Office opening hours:
pn-sb 10.00-19.00 / Mon-Sat 10 am-7 pm
nd i święta na dwie godziny przed spektaklem / on Sundays and Public
Holidays: 2 hours before the performance
www.opera.krakow.pl

Na okładce wykorzystano plakat autorstwa Andrzeja Pągowskiego.
On the cover the poster by Andrzej Pągowski.

Tłumaczenie / Translator
Henryk Zwolski

Redakcja programu / Editor
Elżbieta Tosza

Opracowanie graficzne / Artwork by
Witold Siemaszkiewicz

Wydawca / Publisher
Opera Krakowska
czerwiec/ June 2010

wydanie drugie / second edition 2015

międzynarodowy festiwal

dyrektor generalny
Andrzej Kosendiak

dyrektor artystyczny
Paul McCreesh

wratlaviacantans

wrzesień
we Wrocławiu

Collegium Vocale Gent

Andreas Scholl

Sir John Eliot Gardiner

Edin Karamazov

Il Giardino Armonico

Gabrieli Consort & Players

Philippe Herreweghe

Marc Minkowski

Capriccio Stravagante

www.wratlaviacantans.pl

Organizator

Instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Mecenas Opery Krakowskiej

Sponsorzy

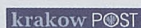
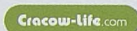

Sponsor Opery
Krakowskiej

Rexroth
Bosch Group

Partnerzy

Patroni medialni

twoja **muza**

Mecenas Opery Krakowskiej

KRAKÓW
AIRPORT

**świat
zaczyna się
tutaj.**

www.krakowairport.pl

www.opera.krakow.pl